

TUSCERT DENETİM GÖZETİM VE BELGELENDİRME HİZMETLERİ TİC. LTD. ŞTİ.	DOKÜMAN NO	TL-04
	REVİZE NO/ TARİH	02/20.01.2023
BİTKİSEL ÜRÜN NUMUNE ALMA TALİMATI	YÜRÜRLÜK TARİHİ	10.06.2013
	SAYFA NO	1 / 5

AMAÇ: Bu talimat organik üretim yapılan alanlardan alınacak olan ürün numunelerinin nasıl alınması gerektiğini açıklamayı amaçlamaktadır.

TANIMLAR

1 Pestisit: Tarımsal ürünlerin üretimi, işlenmesi, depolanması, taşınması ve dağıtılması sırasında zararlıların kontrolü, uzaklaştırılması, imha edilmesi, önlenmesi amacıyla kullanılan; bitki gelişimini düzenleyiciler dahil kimyasal maddelerdir. Pestisitler genel olarak üçe ayrılır:

1.1) Insektisit: Böcek ve haşerelere karşı kullanılır.

1.2) Herbisit: Yabancı otlara karşı kullanılır.

1.3) Fungusit: Mantarlara karşı kullanılır.

Bu üç türün türevi olarak mollusit, rodentisit, nematisit, akarisit sayılır.

2. Pestisit Kalıntısı: Pestisit kullanımı sonucu tarımsal ürünlerde ve gıdalarda ortaya çıkan, pestisit türevleri, dönüşüm ürünleri, metabolitleri, parçalanma ürünleri de dahil toksikolojik anlamda kirliliğe sebep olan maddelerdir.

3 Paçal Numune: Partiden alınan inkremental numunelerin iyi karıştırılıp birleştirilmesi ile elde edilen numunedir.

4. İnkremental Numune: Bir partiden bir kerede alınan bir veya birden fazla ürün birimidir.

KAPSAM: TUSCERT Denetim Gözetim Ve Belgelendirme Hizmetleri müşterileri

SORUMLULAR: Müşteri, Kontrolör

UYGULAMA

1 Numune Alma İşlemi:

1.1. Bitkisel ürünlerde numune alma işlemi, ilgili partiyi temsil edecek şekilde homojen olmalıdır.

1.2. Bitkisel ürünlerde numune ürünün yetiştiği alanı "W" şeklinde veya "X" ve "U" şeklinde gezerek arazi büyüklüğüne göre belli aralıklarla bütün araziyi temsil edecek şekilde alınması gerekir. Eğer birden fazla alan varsa numune alma işlemi her alan için tekrarlanarak en sonunda numune paçal yapılır.

1.3. Gevsek sap, yaprak gibi materyaller için, numuneyi alan kişi eldiven kullanarak numune almalıdır.

1.4. Küçükler hariç, her bir bütün meyve, sebze veya bunların doğal grupları (üzüm benzeri salkım veya küme halindeki ürünler) bir birim sayılmalıdır.

1.5. Numune alımı esnasında materyale zarar verilmemesine özen gösterilmelidir. Bireysel (tek) taze meyve veya sebze birim oluşturmak için kesilmemeli veya bölünmemelidir.

2. Numune alımı esnasında dikkat edilecek hususlar:

2.1. Numune alınacak materyal; analizi yapılacak partiyi temsil edecek şekilde olmalıdır.

2.2. Numunelerinin alımı ve hazırlanması esnasında; kalıntı miktarının analitik olarak tespitini veya laboratuvar numunelerinin temsil özelliğini olumsuz etkileyebilecek bulaşma ve bozulma gibi değişikliklerden sakınarak alınmalıdır.

2.3. Paçal numune gerekenden fazla ise, temsili numuneyi sağlayacak şekilde bölünmelidir.

2.4. Numune alma üreticide bir şahit numune, TUSCERT'de bir şahit numune ve laboratuvara bir numune olmalıdır. Numune miktarın bu koşulu sağlayacak miktarlarda olmalı ve eşit pay edilmelidir. Fakat taze bitkisel ürünler kesilmemeli veya bölünmemelidir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
Adı Soyadı: Kezban DÖNER Görevi : Kalite Yönetim Temsilcisi İmza :	Adı Soyadı: Mevlüt GÖKSU Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü İmza :

**TUSCERT DENETİM GÖZETİM VE
BELGELENDİRME HİZMETLERİ TİC. LTD. ŞTİ.**

BİTKİSEL ÜRÜN NUMUNE ALMA TALİMATI

DOKÜMAN NO

TL-04

REVİZE NO/ TARİH

02/20.01.2023

YÜRÜRLÜK TARİHİ

10.06.2013

SAYFA NO

2 / 5

3. Paçal Numunenin hazırlanması: Bitkisel ürünler ile ilgili prosedürler Tablo 1'de açıklanmıştır. Paçal numuneyi oluşturmak için inkremental numuneler pratik olarak mümkünse birleştirilmeli ve karıştırılmalıdır.

Tablo 1: Bitkisel Ürünlerde İnkremental Numune Ve En Az Laboratuvar Numunesi Miktarları
Bitkisel Orijinli Birincil Gıdalar

Ürün Sınıfı	Örnekler	Alınacak inkremental numunenin yapısı	Her bir laboratuvar numunesinin büyüklüğü
- Tüm taze meyveler, - Tüm taze sebzeler, patates ve şeker pancarı dahil, otlar hariç			
Küçük ebatlı taze ürünler Birimler genellikle < 25g	Üzümsü meyveler, bezelye, zeytin	Bütün birim veya paketler veya numune alma aracıyla alınan birimler	1 kg
Orta ebatlı taze ürünler genellikle 25-250g arası birimler	Elma, portakal	Bütün birim	1kg (en az 10birim)
Büyük ebatlı taze ürünler genellikle > 250g	Salatalık, lahanası üzüm (salkım halinde)	Bütün birim	2 kg (en az 5 birim)
Bakliyat	Fasulyeler, kurutulmuş; bezelye, kurutulmuş		1kg
Tahıl taneleri	Pirinç, buğday		1kg
Ağaç fındıkları	Hindistancevizi hariç		1 kg
	Hindistancevizi		5 birim
Yağlı tohumlar	Yerfıstığı		0.5 kg
Meşrubat ve şekerlikte kullanılacak tohumlar	Çekirdek kahve		0.5 kg
Otlar	Taze maydanoz	Bütün birim	0.5 kg
	Diğerleri, Taze		0.2 kg
Baharat	Kurutulmuş	Bütün birim veya numune alma aracıyla alınanlar	0.1kg

Bitkisel orijinli işlenmiş ürünler

HAZIRLAYAN

ONAYLAYAN

Adı Soyadı: Kezban DÖNER

Görevi : Kalite Yönetim Temsilcisi

İmza :

Adı Soyadı: Mevlüt GÖKSU

Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü

İmza :

**TUSCERT DENETİM GÖZETİM VE
BELGELENDİRME HİZMETLERİ TİC. LTD. ŞTİ.****BİTKİSEL ÜRÜN NUMUNE ALMA TALİMATI****DOKÜMAN NO****TL-04****REVİZE NO/ TARİH****02/20.01.2023****YÜRÜRLÜK TARİHİ****10.06.2013****SAYFA NO****3 / 5**

- Bitkisel orijinli ikincil (işlenmiş) gıdalar, kurutulmuş meyve, sebze, otlar, öğütülmüş tahıl ürünleri
- Bitkisel orijinli türetilmiş gıdalar, çaylar, bitkisel çaylar, meyve suları, çeşitli ürünler örneğin; işlenmiş zeytin ve turuncgil melası gibi.
- Bitkisel orijinli (tek bileşenli) gıdalar, genellikle ön ambalajlanmış ve tüketilmeye pişirilerek veya pişirilmeksizin hazır, ambalaj ortamında olsun veya olmasın veya az miktarda aroma maddeleri, baharatları ve yardımcı madde (tuz) içeren
- Bitkisel orijinli (çok bileşenli) mamul gıdalar, bitkisel orijinli bileşenlerin ağırlıklı olduğu hayvansal orijinli bileşen içeren ürünler dahil ve ekmekler ile diğer pişirilmiş tahıl ürünleri

Birim değeri pahalı ürünler		Paketler veya numune alma aleti ile alınan birimler	0.1 kg*
Az miktardaki dökme katı ürünler	Şerbetçi otu, çay bitkisel çay	Paketli veya numune alma aleti ile alınan birimler	0.2 kg
Diğer katı ürünler	Ekmek, un, kurutulmuş meyve	Paketler veya diğer tam birimler veya numune alma aleti ile alınan birimler	0.5 kg
Sıvı ürünler	Bitkisel yağlar, ürün suları	Paketli veya numune alma aleti ile alınan birimler	0.5 L veya 0,5 kg

* istisnai olarak yüksek birim değerli bir üründen daha az laboratuvar numunesi alınabilir, fakat bunun nedeni numune alma kayıtlarında belirtilmelidir.

Kaynak: Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı - Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü - Bitkisel ve Hayvansal Orijinli Gıda Maddelerinde Pestisit Kalıntılarının Resmi Kontrolü için Numune Alma Metotları Talimatı

Tablo 2: Ham Tarım Ürünlerinde Pestisit Analizinde Numunelerden Alınacak Kısımlar

Ürün	Örnek	Analiz Edilecek Kısım
Kök ve yumru sebzeler	Pancar, havuç, manyok, bergamot (acı veya tatlı), kereviz kökü, zencefil, yabani havuç, patates, turp, şeker pancarı, tatlı patates, şalgam.	Üzerine yapışmış toprak, akan suyla hafifçe giderildikten sonra tüm ürün
Kök sebzeler (üst kısımları ile birlikte satılan ürünler)	Pancar, havuç, yabani havuç, turp, şalgam.	Kök (toprak temizlenerek) ve yenilebilen üst kısım ayrı ayrı analiz edilir. (Not: Havuç ve yabani havuç için üst kısım kökten ayrılarak atılır.)
Soğan Çiçeği Sebzeleri (yeşil veya kuru)	Sarımsak, pırasa, kuru soğan, soğancık, yeşil soğan.	Kökler ayrıldıktan sonra tüm ürün. Üzerine yapışmış toprak, suyla hafifçe giderilir. Sarımsak ve kuru soğan için, sap ve kolayca ayrılabilen dış kabuklar ayrılır.
Ürün	Örnek	Analiz Edilecek Kısım
Yapraklı sebzeler (lahana)	Kereviz, tere, güneğik, marul, maydanoz,	Kurumuş ve bozulmuş yapraklar

HAZIRLAYAN

Adı Soyadı: Kezban DÖNER
Görevi : Kalite Yönetim Temsilcisi
İmza :

ONAYLAYAN

Adı Soyadı: Mevlüt GÖKSU
Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü
İmza :

**TUSCERT DENETİM GÖZETİM VE
BELGELENDİRME HİZMETLERİ TİC. LTD. ŞTİ.**

BİTKİSEL ÜRÜN NUMUNE ALMA TALİMATI

DOKÜMAN NO

TL-04

REVİZE NO/ TARİH

02/20.01.2023

YÜRÜRLÜK TARİHİ

10.06.2013

SAYFA NO

4 / 5

yapraklılar hariç)	ravent, ıspanak, İsviçre yabanıpancarı (veya yabanıspanağı).	ayrıldıktan sonra tüm ürün. Ravent için, yapraklar atıldıktan sonra gövde alınır, yapışmış topraklar suyla hafifçe temizlenir.
Lahana yapraklı sebzeler	Brokoli, Brüksel lahanası, lahana (beyaz ve kırmızı), karnabahar, Çin lahanası, akhardal.	Kurumuş ve bozulmuş yapraklar ayrıldıktan sonra tüm ürün. Karnabahar ve brokoli için, tüm yapraklar atılır. Brüksel lahanası için, sadece lahana kısmı alınır.
Baklagiller (taze veya kuru)	Fasulye, garbanzo, soya fasulyesi, tatlı fasulye, bezelye, Çin uzun fasulyesi, mercimek.	Taze ürünler için, dış kabuklar dahil, kuru ürünlerde sadece iç kısım alınır.
Meyve veren ürünler (kabakgiller hariç)	Patlıcan, biber (kırmızı, yeşil), domates	Saplar ve taç kısımları ayrıldıktan sonra tüm ürün.
Kabakgiller	Salatalık, turşuluk hıyar, yenilebilen su kabağı, kavun, karpuz, yaz ve kış balkabağı.	Saplar ayrıldıktan sonra tüm ürün.
Turunçgiller	Greyfurt, melez turunçgiller, limon, portakal, mandalina, ıhlamur.	Tüm ürün.
Elma türünde meyveler	Elma, armut, ayva.	Sapları ayrıldıktan sonra tüm ürün.
Çekirdekli meyveler	Kayısı, kiraz (tatlı, ekşi), şeftali, erik, nektarinler.	Sap ve çekirdek ayrıldıktan sonra tüm ürün.
Üzüm ve küçük meyveler	Böğürtlen, üzüm, kuşüzümü, yabanmersini, frenküzümü, keçiyeşi, beктаşi üzümü, ahududu, çilek.	Sap ve başlık ayrıldıktan sonra tüm ürün. Kuşüzümü için, sap dahil.
Yerfıstığı	Yerfıstığı	Kabuk çıkarıldıktan sonra tüm ürün.
Hurma ve zeytin	Hurma ve zeytin	Çekirdek ve saplar ayıklandıktan sonra tüm ürün.
Ananas	Ananas	Üst kısmındaki yapraklar ayıklandıktan sonra tüm ürün.
Avokado ve mango	Avokado ve mango	Çekirdekler ayıklandıktan sonra tüm üründe.
Muz	Muz	Sapı ayrıldıktan sonra (kabuk dahil) tüm ürün.
Yukarda adı geçmeyen diğer	Enginar, incir, guava, kivi.	Çürümüş yapraklar, sap, çekirdek, dış

HAZIRLAYAN

Adı Soyadı: Kezban DÖNER

Görevi : Kalite Yönetim Temsilcisi

İmza :

ONAYLAYAN

Adı Soyadı: Mevlüt GÖKSU

Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü

İmza :

**TUSCERT DENETİM GÖZETİM VE
BELGELENDİRME HİZMETLERİ TİC. LTD. ŞTİ.**

BİTKİSEL ÜRÜN NUMUNE ALMA TALİMATI

DOKÜMAN NO

TL-04

REVİZE NO/ TARİH

02/20.01.2023

YÜRÜRLÜK TARİHİ

10.06.2013

SAYFA NO

5 / 5

meyve ve sebzeler		kabuk ayrıldıktan sonra tüm ürün. Yapışmış topraklar hafifçe suyla temizlenir.
Tahıl taneleri	Arpa, mısır, darı, yulaf, pirinç, çavdar, buğday.	Taneler için, tüm ürün. Taze mısır için, dış kabuk ayrılır. Koçan ve çekirdek kısımları alınır.
Otlar (taze veya kuru)	Fesleğen, mercanköşk, biberiye, adaçayı.	Tüm ürün.
Ürün	Örnek	Analiz Edilecek Kısım
Yağlı tohumlar	Pamuk tohumu, kolza tohumu, ayçiçeği çekirdeği.	Tüm ürün
Baharatlar (kurutulmuş)	Anason, kimyon, karaman kimyonu, dereotu, rezene.	Tüm ürün
Çay (kuru)	Demleme için, kurutulmuş çay yaprakları	Tüm ürün.
Bademgiller	Badem, Brezilya bademi, maun, kestane, fındık, ceviz.	Dış kabuk ayrıldıktan sonra tüm ürün. Kestane için, içteki ince kabuk dahil.
Tropikal tohumlar	Kakao çekirdeği, kahve çekirdeği	Tüm ürün.
Baklagil hayvan yemleri (taze veya kuru, samanlı, tohumlu veya tohumuz)	Çeşitli otlar, fasulye, yonca, yerfıstığı, bezelye, soya fasulyesi.	Tüm ürün.
Sap hayvan yemleri (taze yiyecek, ot veya saman)	Çeşitli sap ve baş yapraklar, arpa, çimen, karnıyarık, mısır.	Tüm ürün.

HAZIRLAYAN

Adı Soyadı: Kezban DÖNER

Görevi : Kalite Yönetim Temsilcisi

İmza :

ONAYLAYAN

Adı Soyadı: Mevlüt GÖKSU

Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü

İmza :